

Hotels uitkomst voor tekort aan opvangplaatsen asielzoekers

Den Haag ■ Omdat er een tekort is aan opvangplekken voor asielzoekers gaat het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) op korte termijn asielzoekers onderbrengen in hotels, vakantieparken en ander commercieel vastgoed. Ook roept het kabinet provincies en gemeenten op meer huisvesting te vinden voor asielzoekers die een verblijfsvergunning (vergunninghouders) hebben gekregen.

Gemeenten moeten volgend jaar veel meer woonruimte voor vergunninghouders vinden, terwijl er al een woningtekort is. Dit jaar moeten ze in totaal 12.000 asielzoekers huisvesten. De verwachting van het COA is dat gemeenten in 2021

voor 27.000 asielzoekers een woning moeten vinden.

Er is meer woonruimte voor deze groep nodig omdat de Immigratie- en Naturalisatiedienst een achterstand in asielzaken aan het wegwerken is. Een oplossing wordt onder meer gezocht in tussenvoorzieningen of doorstroomwoningen voor vergunninghouders. Ook gaat er mogelijk geld van het COA naar gemeenten die snel vergunninghouders openemen.

Verder gaat het COA opnieuw kijken hoe in asielzoekerscentra extra plaatsen kunnen worden gecreëerd. Zo wordt gekeken of er tijdens een verbouwing toch extra plekken kunnen komen.

GROOTSTE STIJGER

6,5 %
Aegon

GROOTSTE DALER

-3,2 %
Prosus

OP DE BEURS

Beurzen boeken stevige winsten

Amsterdam ■ De Europese en Amerikaanse aandelenbeurzen zijn dinsdag met stevige winsten gesloten. Beleggers hielden vooral de Amerikaanse presidentsverkiezingen in de gaten, waar de Democraat Joe Biden in de peilingen aan kop ging. De verwachting is dat als hij wordt verkozen er meer coronasteun komt voor de Amerikaanse economie.

Op het Damrak vielen ook de cijfers van DSM in goede aarde. De AEX eindigde 1,9 procent hoger op 554,48 punten. De Midkap dikte 2,2 procent aan tot 809,13 punten. De beurzen in Frankfurt, Parijs en Londen klommen tot 2,6 procent. De Dow-Jonesindex eindigde 2,1 procent hoger op 27.480,03 punten. De S&P 500 won 1,8 procent, de Nasdaq 1,9 procent.

Sterkste stijger in de AEX was verzekeraar Aegon. Ook ING (plus 4,5 procent) en betalings-

dienstverlener Adyen (plus 4,3 procent) deden het goed. Bio-technisch bedrijf Galapagos werd 4,7 procent hoger gezet na het nieuws dat het Europese Geneesmiddelenbureau zich buigt over een vergunning voor geneesmiddel filgotinib.

DSM steeg 2,4 procent. Het speciaalchemieconcern zag de omzet en winst dalen in het derde kwartaal. Het bedrijf presteerde desondanks beter dan analisten hadden verwacht. Techninvesteerder Prosus voerde de schaarse dalers aan met een min van 3,2 procent.

In de Midkap ging fitnessketen Basic-Fit aan kop met een plus van 6,9 procent. Air France-KLM won 6,2 procent waarbij een flinke tussensprint werd ingezet nadat bekend werd dat ook pilotenvakbond VNV de voorwaarden steunt voor overheidssteun. PostNL leverde opnieuw in nu 2,6 procent.

AEX	naam	sk	wk	%
600	AEX	554,48	543,91	+1,94
590	ABN Amro	7,60	7,32	+3,88
585	Adyen	1.519,00	1.456,50	+4,29
575	Aegon	2,54	2,39	+6,16
559	Alkermid Delhaize	24,62	24,45	+0,70
525	Alkermid	86,28	84,10	+2,59
	ArceorMittal	12,25	11,98	+2,25
	ASM International	127,05	125,00	+1,54
	ASML Hold.	318,40	313,75	+1,48
	ASR Nederland	27,44	26,40	+3,94
	DSM	141,20	137,90	+2,39
	Galapagos	102,30	98,28	+4,70
	Heineken	77,76	76,66	+1,43
	IMCD	102,80	100,70	+2,09
	ING Groep	6,48	6,20	+4,48
	Just Eat Takeaw.	96,28	97,30	-1,05
	NN Group	31,78	30,50	+4,20
	Philips Elec.	41,29	40,16	+2,81
	Prosus	84,98	87,80	-3,21
	Randstad	45,38	43,90	+3,37
	Relx	18,15	17,41	+4,22
	Royal Dutch Shell A	11,58	11,41	+1,51
	Royal KPN	2,28	2,31	-1,08
	Unilever	50,32	49,37	+1,92
	WFO UnibailRod.	34,07	34,24	-0,50
	Wolters Kluwer	72,88	71,14	+2,45

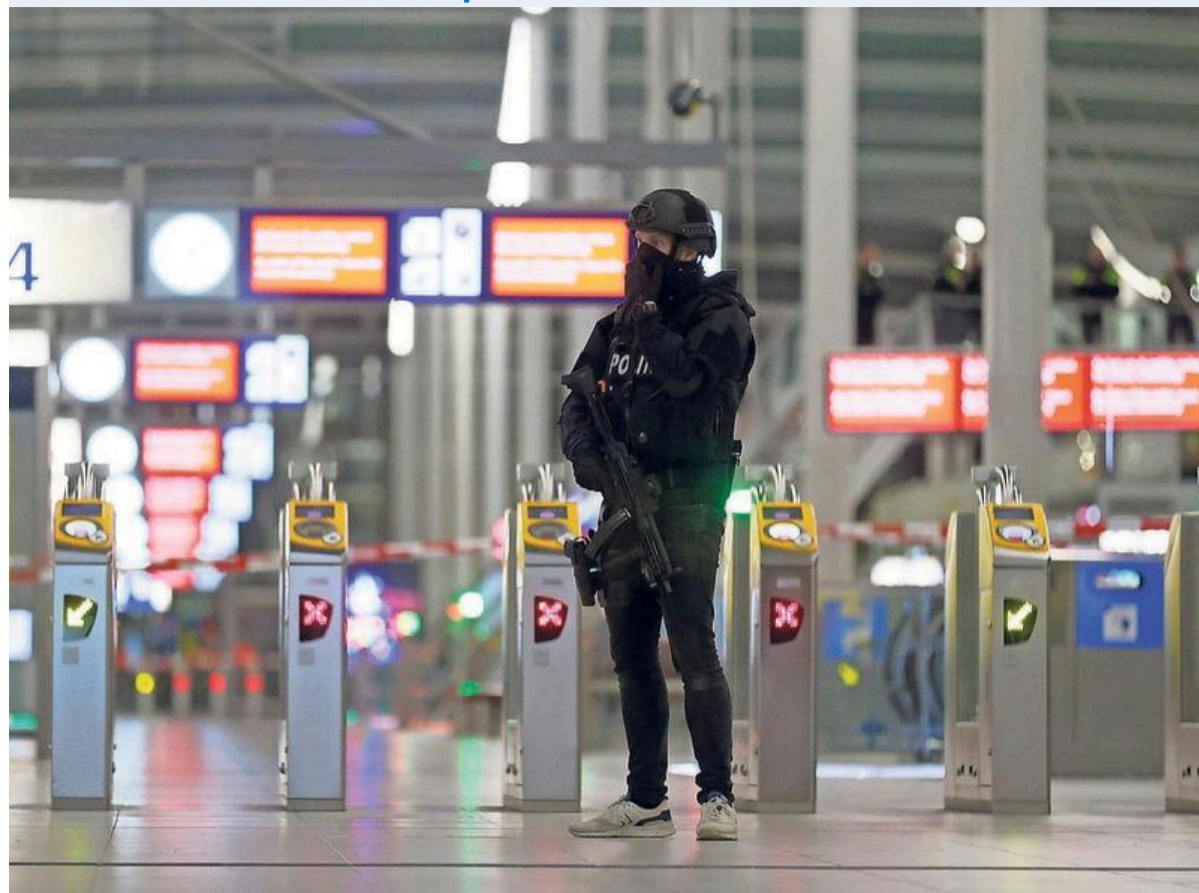

Indices	sk	wk	%
AMX	809,13	791,47	+2,23
Dow Jones	27.480,03	26.925,05	+2,06
Nasdaq	11.160,57	10.957,61	+1,85
S&P 500	3.369,16	3.310,24	+1,78

Indicators	sk	wk	%
€/\$	1,1712	1,1641	+0,61
€/Goud	1.628,51	1.627,42	+0,07
€/Bitcoin	11.754,32	11.690,57	+0,55
olieprijs	39,89	39,24	+1,66
10jaars rente	-0,5080	-0,5220	+2,68

vk = vorige koers; % = verschil t.o.v. slotkoers vorige beursdag; sk = slotkoers
Bron koersen en grafiek: Infront

Arrestaties Treinverkeer plat na 'verdachte situatie'

Utrecht ■ Twee verdachten zijn dinsdagavond aangehouden na een 'verdachte situatie' op Utrecht Centraal. Hun betrokkenheid wordt onderzocht, meldt de politie. Zij hadden geen explosieven bij zich. Het station werd ontruimd en het treinverkeer werd tijdelijk stilgelegd. Dit had ook grote gevolgen voor de treinloop in de rest van het land. De politie kwam in actie nadat een persoon in een

trein verdachte taal zou hebben uitgeslagen. Daarvoor werden de hulpdiensten ingeroepen. Burgemeester Peter den Oudsten van Utrecht sprak zijn lof uit over het politietreden door de 'onzekere situatie' op het station. „Dankzij adequaat optreden was de situatie snel onder controle.” Na de arrestaties stroomde het station snel weer vol.

FOTO ANP/ROBIN VAN LONKHUIZEN

KLM hoopt 'blauwe rijen' te sluiten na offer piloten

Leon Brandsema en Yteke de Jong

Amstelveen ■ KLM is van plan snel in de kosten te gaan snijden, nu het herstructureringsplan is goedgekeurd door minister Hoekstra van Financiën. Dinsdag gingen de piloten na halsstarrig verzet alsnog akkoord met een verlengd loonoffer tot vijf jaar.

„Qua liquiditeit is er even lucht, maar het onderlinge wantrouwen is groot”, bevestigen bronnen. Topman Pieter Elbers van KLM wil de 'blauwe rijen' nu sluiten. „De afgelopen dagen zijn voor iedereen ongeloflijk intensief geweest, met grote druk op het bedrijf, negatieve invloed op de reputatie en interne verdeeldheid”, zo wond Elbers er in een interne verklaring geen doekjes om.

De afgelopen dagen was de beer los op de werkvloer bij de luchtvaartmaatschappij. Boze collega's plakten anoniem briefjes op stuurknuppels van piloten met mededelingen als 'zie je bij het UWV'. En bagage van piloten werd 'per ongeluk' vergeten in het vliegtuig te laden. De president-directeur riep daarom op weer met elkaar om te gaan als een 'familie'.

Draagvlak

De weigering van de piloten heeft KLM ook grote schade toegebracht in het maatschappelijk draagvlak. Politici maakten in de afgelopen dagen gehakt van de houding van met name VNV, terwijl ook vakbond FNV pas twee dagen na de deadline akkoord ging.

Door de recente lockdowns zijn de vooruitzichten verslechterd. De af-

Steunpakket

Voor een steunpakket van drie miljard euro eiste minister Hoekstra een loonmatiging van 20 procent over vijf jaar bij KLM. Met de verkeersvliegers zijn nu alle vakbonden daarmee akkoord.

gelopen maanden is traag gehandeld door KLM en de vakbonden, omdat men dacht dat de crisis van korte duur zou zijn. Het aangekondigde reisverbod tot half januari is daar bovenop nog een nieuwe klap.

Het feest van de redding van KLM begint namelijk nu pas. Er komen nog meer ontslagen aan, de verhouding met Parijs, dat KLM wil integreren in Air France, vereist voortdurende aandacht.

Om die reden rollen er geen koppen in de directie, zo is de verwachting van insiders. Hoewel de KLM-top flinke steken heeft laten vallen in het onderhandelingsproces zou een wisseling aan de top KLM nu nog kwetsbaarder maken richting de moeder in Parijs.

Alle scenario's liggen inmiddels op tafel. In de woorden van minister Hoekstra klinkt steeds meer somberheid door over de toekomst van KLM. Waar hij aan het begin van de crisis nog constant herhaalt 'alles op

alles' te zetten om de luchtvaartmaatschappij te redden, is de woordkeuze dinsdagmiddag in de Tweede Kamer heel anders.

„In een crisis als deze, die zo enorm is, liggen allerlei scenario's op tafel waar we een jaar geleden met geen mogelijkheid aan gedacht hadden”, zegt de minister, zonder inzicht te geven in wat die scenario's dan zijn.

Dat geldt ook voor de rol van Schiphol in de Nederlandse economie en KLM die daar als 'home carrier' opereert. Het 'ligt het meest voor de hand' dat KLM die rol blijft vervullen, zegt Hoekstra. Ook hier volgt weer een kanttekening. „Je zal je ook moeten afvragen of die situatie terugkomt, met wat voor snelheid en wat dat in de tussentijd betekent.”

Rozengeur

De slechte relatie met de moedermaatschappij in Parijs, door Hoekstra met gevoel voor understatement omschreven als 'niet altijd rozengeur en maneschijn', komt in de Tweede Kamer ook ter sprake. „In deze crisis, van dit formaat, moet je per definitie alle opties onderzoeken voor de toekomst.” Doorgaan in een combinatie van KLM met Air France is volgens de minister nog wel 'het meest verstandig'. Maar: „Voor de eeuwigheid? Nee, dat kan ik niet zeggen.”

Het moment van de waarheid komt snel dichterbij, want Air France KLM wil herkapitaliseren. Dan moet Hoekstra meegaan, of KLM los zien te weken in een scenario van nationalisatie of uitkoop waarbij de KLM opnieuw opgebouwd zou kunnen worden.

CORONA Vergeleken met week eerder afname van 26.500

Minder druk in teststraat

Het wordt stiller bij de teststraten van de GGD's. Na weken van een stijgende vraag naar een coronatest was er afgelopen week in het hele land opeens een flinke afname te zien.

Marieta Kroft
m.kroft@medialiahuis.nl

Leiden ■ Tussen 26 oktober en 1 november zijn bij alle 25 GGD's 295.147 tests afgenomen, 26.500 minder dan de week ervoor en 16.000 minder dan twee weken daarvoor. „Opvallend na een maand van alleen maar stijgingen”, zegt woordvoerder Martijn van Triest van GGD Nederland. „We zijn erg benieuwd naar de cijfers van komende maandag. Zet deze trend door? Of was het eenmalig en stijgt de vraag weer?”

De GGD Hollands Midden maakte maandag al melding van een teruglopende vraag. Carin Boon nam dinsdagmiddag een kijkje op de teststraten in Leiden en regio. „Het was opnieuw erg rustig. Vrijwel niemand te zien. Ik denk dat die ontwikkeling doorzet.” Enkele teststraten in Leiden sloten uren eerder.

Volgens Van Triest van GGD Nederland zijn er drie oorzaken voor de afgenomen vraag te bedenken. Meer mensen gaan naar een commerciële teststraat, die sinds enkele weken als paddenstoelen uit de grond schieten. „Hoeveel, daar hebben we totaal geen zicht op”, aldus de zeggman van GGD Nederland. „Ze moeten alleen de positief geteste aan ons doorgeven. We werken er wel hard aan om dit nieuwe fenomeen beter in beeld te krijgen.”

Wellicht zijn mensen minder bereid zich te laten testen, suggereert Van Triest. „Ik weet niet of dat zo is. We hebben geen recent gedragsonderzoek liggen die de afname van de afgelopen week kan verklaren.” Of die bereidheid nu opeens afneemt omdat mensen denken dat de GGD toch vol zit, kan hij zich moeilijk voorstellen. „We hebben juist de afgelopen maand de testcapaciteit flink kunnen opvoeren, waardoor de doorlooptijd (snelheid tussen een afspraak en de uitslag) flink

korter is geworden. Dat hebben we juist vorige week actief naar buiten gebracht.”

Is het een gevolg van de gedeeltelijke lockdown, die 14 oktober inging, en zijn er daardoor minder mensen ziek? „Ook dat kan een verklaring zijn”, zegt Van Triest. „We houden ons wellicht beter aan de regels, zoals afstand houden. De kans op het overdragen van coronavirussen wordt kleiner, maar dat geldt ook voor verkoudheids- en griepvirussen. „Het geeft best een complex beeld. Of de vraag afneemt doordat er minder corona is, kan ik alleen maar hopen. Maar ik heb daar nog niet direct een gevoel bij.”

De GGD Nederland is nog niet van plan om teststraten te sluiten. „We gaan eerder verder op- dan afschalen”, aldus Van Triest. „We willen niet opnieuw verrast worden door een hogere vraag dan het aanbod van testcapaciteit.”

„Opvallend, maar we gaan nog geen teststraten sluiten

Het RIVM kan de afgenomen vraag evenmin verklaren. „Of er een verband is met minder corona, is lastig te zeggen”, zegt Coen Berends.

De teststraat in Schiedam.

FOTO GETTY IMAGES

„De vraag naar een test is geen goede graadmeter. Beter is het om te kijken naar het percentage nieuwe besmettingen en de ziekenhuisopnamen.

Die stijgen minder hard.”

Het percentage positieve testen (16,6) is nog steeds hoog, aldus het RIVM bij de bekendmaking van de

weekcijfers dinsdagmiddag. Sinds juli 2020 daalt het percentage voor het eerst in vergelijking met de week ervoor.

Wetenschappers vrezen 'tijdperk pandemieën'

Wilfred Simons

Leiden ■ De kans dat opnieuw een levensgevaarlijk zoogdiervirus overspringt op mensen is levensgroot aanwezig. Het internationale samenwerkingsverband van milieuonderzoekers IPBES heeft zeker 10.000 zoogdiervirussen geïdentificeerd die gemakkelijk een pandemie kunnen veroorzaken. Als we geen voorzorgsmaatregelen treffen, is de covid-19-crisis slechts de aftrap van een 'tijdperk van pandemieën'.

IPBES is een internationaal 'platform' van onderzoekers dat overheden van 137 landen adviseert over de vraag hoe zij de biodiversiteit het beste kunnen beschermen. De Leidse milieuoonderzoeker Alexander van Oudenhoven is als expert bij de

onderzoeksorganisatie betrokken. Deze week publiceerde IPBES een rapport over de vraag hoe wij aan toekomstige epidemieën kunnen ontsnappen.

Het gevaar van nieuwe pandemieën is de afgelopen veertig jaar vooral gegroeid door de genadeloze exploitatie van voorheen vrijwel onbetreft natuurgebieden. Door het kappen van oerbos en het aanplanten van eendelige monoculturen van landbouwgewassen raken de natuurlijke ecosystemen ontwricht. Woerkerplanten en plaagdieren krijgen vrij spel. Dat geldt ook voor virussen, zegt Van Oudenhoven. „Zij zijn ook onderdeel van de natuur.”

Het gevaar dat zoogdiervirussen overslaan op mensen is het meest acuut in delen van de wereld waar van nature een grote biodiversiteit is en waar tegelijkertijd veel mensen

'Bushmeat', wilde dieren uit het oerwoud, zijn belangrijke verspreiders van ziekten. In Ivoorkust biedt een stroper gerookte ratten aan. FOTO EPA

wonen. Van Oudenhoven noemt Zuid-China en het Congobekken in Afrika als voorbeelden hiervan. Dieren die elkaar normaal gesproken nooit zouden ontmoeten, komen door het openleggen opeens met elkaar in contact. Zo kunnen ook hun virusziekten op elkaar overslaan. Mensen zijn dan de laatste dieren in een lange keten van besmettingen. Covid-19 en het ebolavirus zijn beide vleermuisvirussen die via respectievelijk schubdieren en apen hun weg naar mensen hebben gevonden.

Voor Van Oudenhoven is het duidelijk: de covid-19-crisis staat niet tegenover de klimaat- of de biodiversiteitscrisis, nee het is één en dezelfde crisis. „De beste manier om te voorkomen dat nieuwe virussen ons bereiken, is door het oorspronkelijke ecosysteem in de uitbraakgebieden te herstellen”, zegt hij.

IPBES hamert er voortdurend op dat de natuur een gratis dienstverlener is. Bomen en parken zuiveren de atmosfeer gratis. Een stedsing die een raam openzet, krijgt die frisse lucht voor niks in huis. Ventilatie, luchtfilters en airco's doen dat tegen hoge kosten. Hetzelfde geldt voor

Afbraak van biodiversiteit geeft virussen vrij spel

de covid-19-pandemie. Het IPBES schat de totale kosten van de pandemie tot nu toe op 13,6 biljoen euro. Herstel van biodiversiteit is volgens voorzitter Peter Daszak van IPBES 'honderd keer zo goedkoop'.